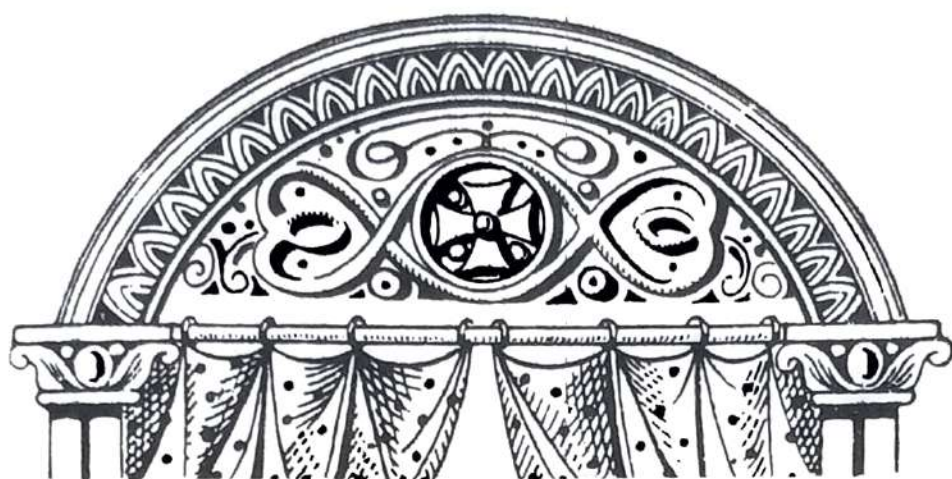

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ
ΤΗΣ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗΣ

Ο ΤΟΠΟΣ ΟΠΟΥ ΛΑΤΡΕΥΕΤΑΙ Ο ΘΕΟΣ

1. Ο ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΣ ΝΑΟΣ

Ἡ ἱστορία του

Ἡ λέξη ναός, πού παράγεται ἀπὸ τὸ ρῆμα ναίω = κατοικῶ, σημαίνει ἀπὸ τὰ ἀρχαῖα χρόνια τὸ κατοικητήριον τοῦ Θεοῦ.

Ὁ ναός ἔχει κι ἄλλες ὀνομασίες, ὅπως « οἶκος Θεοῦ », « εὐκτήριος οἶκος », « οἶκος προσευχῆς ».

Ὅπως σημειώσαμε κι ἄλλοῦ, ὁ Θεός, σὰν Πνεῦμα πού εἶναι, δὲν ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ ὑλικές προσφορές, ἐπομένως δὲν ἔχει ἀνάγκη καὶ ἀπὸ ναοῦς.

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, στὴν ὁμιλία του πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, τοὺς εἶπε πὼς ὁ Θεός δὲν κατοικεῖ μέσα σὲ ναοῦς, πού τοὺς ἔφτιαξαν ἀνθρώπινα χέρια. Ἡ ἀνάγκη ὅμως ἡ ψυχικὴ τῶν ἀνθρώπων νὰ ἔχουν ἓναν κατάλληλο χῶρο, γιὰ νὰ ἐκδηλώνουν τὰ λατρευτικὰ τους συναισθήματα, ἐγινε ἡ αἰτία νὰ καθιερωθοῦν στὴν Ἐκκλησίᾳ οἱ ναοί.

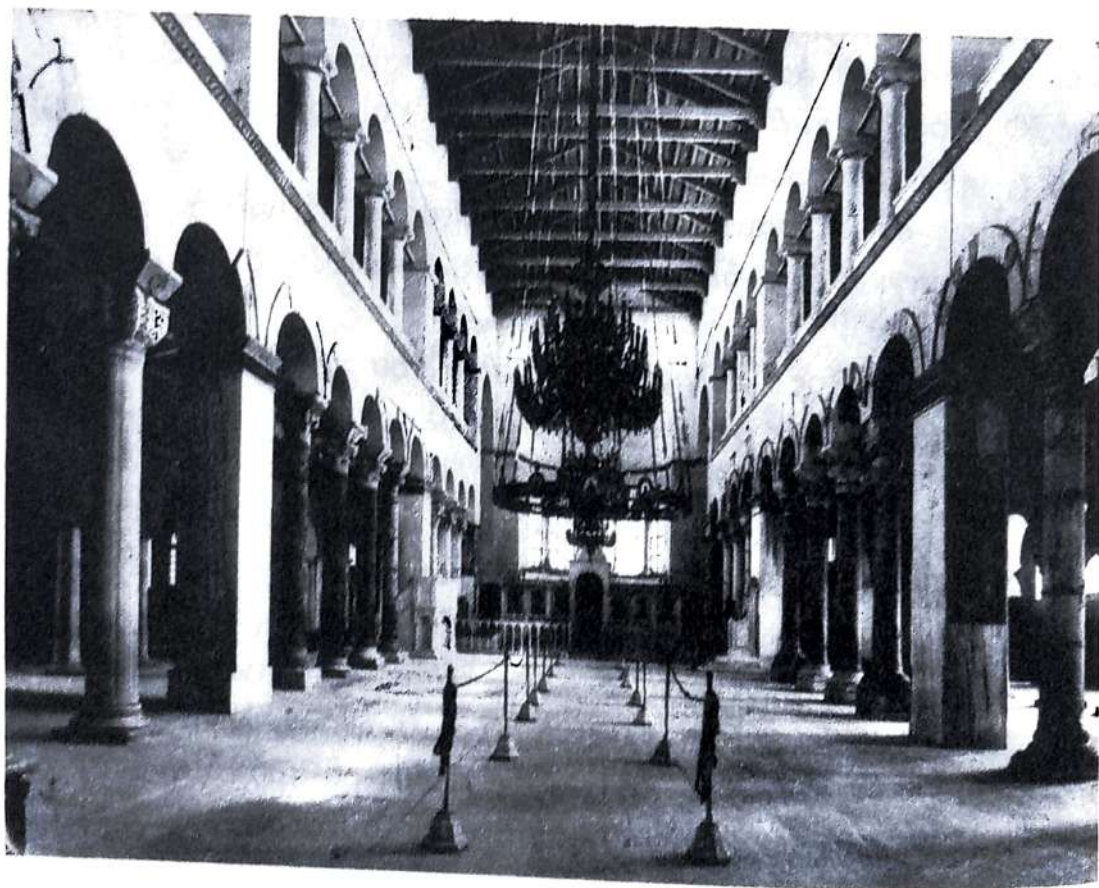
Στὰ πρῶτα βήματα τοῦ χριστιανισμοῦ οἱ πιστοὶ ἀνέβαιναν στὸ ναὸ τῶν Ἱεροσολύμων γιὰ νὰ προσευχηθοῦν. Σιγὰ σιγὰ ὅμως θέλησαν νὰ λατρέψουν τὸ Χριστὸ μὲ βαθύτερο τρόπο κι ἔτσι διαμορφώθηκαν οἱ χῶροι τῶν χριστιανικῶν συναθροίσεων σὲ εὐρύχωρα ἰδιωτικὰ σπιτία. Αὐτοὶ οἱ χῶροι ὀνομάστηκαν « εὐκτήριοι οἶκοι » ἢ « κυριακά ». Ἕνας τέτοιος χῶρος εἶναι καὶ τὸ γνωστὸ ἀπὸ τὴν Καινὴ Διαθήκη Ὑπερῶο τῆς Σιών. Τὸ ὑπερῶο αὐτὸ (δηλαδή,

ὁ πάνω ὄροφος ἐνὸς σπιτιοῦ) συνδέεται μὲ πολὺ σπουδαῖα γεγονότα τοῦ Εὐαγγελίου. Ἐδῶ ἐγίνε ὁ Μυστικὸς Δεῖπνος καὶ ἐδῶ κατέβηκε στοὺς Ἀποστόλους τὴ μέρα τῆς Πεντηκοστῆς, σὰ γλῶσσες φωτιᾶς, τὸ Ἅγιο Πνεῦμα.

Σύμφωνα μὲ μιὰ παλιὰ παράδοση, τὸ Ὑπερῶο τῆς Σιών ἀνῆκε σὲ μιὰ εὐσεβέστατη, πλούσια γυναῖκα, τὴ Μαρία, μητέρα τοῦ Εὐαγγελιστῆ Μάρκου.

Ρυθμοὶ τῶν ναῶν

Ἀπὸ τοὺς εὐκτήριους οἴκους ἡ λατρεία τῶν χριστιανῶν πέρασε σὲ εἰδικὰ μεγάλα κτήρια, ποὺ χτίζονταν ἢ ἀγοράζονταν γι' αὐτὸ τὸ σκοπὸ. Ὑπάρχουν διάφοροι τύποι, «ρυθμοὶ» ναῶν. Θὰ δοῦμε τοὺς κυριότερους ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς ρυθμούς.

Τὸ ἐσωτερικὸ τῆς μεγαλόπρεπης βασιλικῆς τοῦ Ἁγίου Δημητρίου Θεσσαλονίκης